

BIULETYN

POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU

Komitety Wydawniczy PTE Oddział w Białymstoku

Dr hab. Ewa Gruszeńska, prof. UwB - Przewodniczący

Dr Anna Dyhdalewicz

Dr hab. Mirosława Kozłowska-Burdziak, prof. UwB

Dr Adam E. Szczepanowski

Dr Luiza Kostecka-Tomaszewska – Sekretarz

© Copyright by Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Białymstoku, Białystok 2020

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Białymstoku

ul. Warszawska 63, 15-062 Białystok

e-mail: pte@uwb.edu.pl, tel. (85) 7457726

<http://pte.uwb.edu.pl>

SPIS TREŚCI

DZIAŁALNOŚĆ BIEŻĄCA.....	5
XXI Podlaskie Forum Ekonomistów	5
Zjazd wyboczy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Białymstoku	10
Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej	11
Spotkania z cyklu „O ekonomii przy Kawie”	12
IV Konkurs im. Prof. Adama Sadowskiego na najlepszą pracę dyplomową i magisterską 2020	13
Odznaczenia.....	14
Wydawnictwa	15

BIULETYN

**POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU**

Działalność bieżąca

XXI PODLASKIE FORUM EKONOMISTÓW

26 listopada 2020 r.

W dniu 26 listopada 2020 roku odbyła się Konferencja Naukowa w ramach XXI Podlaskiego Forum Ekonomistów, poświęcona pamięci dr hab. Adama Sadowskiego, prof. UwB – prezesa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Białymstoku. Z uwagi na istniejące obostrzenia wynikające z rozwoju pandemii COVID-19 wydarzenie to zostało zorganizowane online (platforma Blackboard Collaborate). Tematyka konferencji skupiała się wokół instytucjonalnych i strukturalnych aspektów rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. XXI Podlaskie Forum Ekonomistów zostało zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Białymstoku we współpracy z Wydziałem Ekonomii i Finansów Uniwersytetu w Białymstoku.

Obszar tematyczny konferencji zgromadził liczne grono specjalistów podejmujących badania z zakresu gospodarki rolnej i obszarów wiejskich, jak i współpracowników oraz przyjaciół profesora Adama Sadowskiego. Program obrad obejmował 3 sesje główne oraz sesję otwierającą konferencję, w której to znalazły się wspomnienia o zmarłym profesorze Adamie Sadowskim.

Konferencję otworzyła Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Białymstoku dr hab. Ewa Gruszevska, prof. UwB, witając zaproszonych moderatorów, prelegentów i gości. Pani Prezes wspomniała, że spotkanie w ramach XXI Podlaskiego Forum Ekonomistów jest również zwieńczeniem prac związanych z upamiętnieniem osoby i dorobku zmarłego profesora. Przypomniała bowiem o wydanej w tym roku monografii pt. *Instytucjonalne i strukturalne aspekty rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich* poświęconej pamięci profesora Adama Sadowskiego, w której znalazły się artykuły będące przedmiotem wystąpień i dyskusji na niniejszym spotkaniu. W sposób szczególny pani Prezes powitała żonę oraz dzieci zmarłego profesora. Otwarcia konferencji, jak i powitania zebranych uczestników dokonała również Dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr hab. Marzanna Poniatowicz. Pani Dziekan wspomniała, iż profesor Sadowski był wieloletnim i szanowanym pracownikiem Wydziału. Wspomniała też m.in. o jego determinacji, pracowitości, odwadze i pewności siebie. Podziękowała organizatorom, w tym Polskiemu Towarzystwu Ekonomicznemu w Białymstoku za prace i starania dotyczące upamiętnienia osoby zmarłego profesora.

Następnie rozpoczęła się sesja poświęcona wspomnieniom o zmarłym profesorze Adamie Sadowskim. Części tej przewodniczyła dr hab. Renata Przygodzka, hab. UwB. Wśród osób, które zabrały głos w tej sesji znalazły się: mgr Angelika Andrzejczyk – doktorantka profesora Adama Sadowskiego, hab. dr hab. Henryk Wnorowski – kierownik Katedry Nauk o Przedsiębiorstwie, której profesor Sadowski był pracownikiem, oraz współpracownicy i przyjaciele profesora Sadowskiego: prof. dr hab. Katalin Takács z Óbuda University, prof. dr hab. Andrzej Piotr Wiatrak, dr hab. Barbara Roszkowska-Mądra, prof. UwB, dr hab. Renata Marks-Bielska, prof. UWM, dr hab. Renata Przygodzka, prof. UwB. Wśród wspomnień o profesorze nie zabrakło ciepłych, wzruszających i szczerych wypowiedzi, odnoszących się zarówno do sfery zawodowej, jak i prywatnej. Prelegenci podkreślili zarówno determinację, gorliwość i zapał w realizacji zawodowych zamierzeń, pomocność, koleżeńskość i życzliwość Profesora, jak i uczciwość, szczerłość i jego przywiązanie do rodziny. Zwrócono uwagę na jego zaangażowanie w organizację, a następnie funkcjonowanie filii UwB w Wilnie oraz duży wkład pracy włożony na rzecz działalności białostockiego oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Podkreślono też jego bogaty dorobek naukowy oraz czynny udział w wielu konferencjach i projektach naukowych. Wśród wspomnień pojawiły się też te o charakterze ciekawostek z prywatnych, przyjacielskich relacji. Wspomnieniom towarzyszył pokaz zdjęć przygotowany przez dr hab. Renatę Przygodzką, prof. UwB, upamiętniający wspólne spotkania, konferencje, czy wyjazdy naukowe. Zwieńczeniem i dopełnieniem I części konferencji stały się słowa skierowane od najbliższych Profesorowi: słowa córki Izabeli Sadowskiej: „Bardzo dziękujemy za piękne słowa i wspomnienia o Tacie. Cieszymy się, że udało się zorganizować tę konferencję, myślę, (że) Tacie byłoby bardzo miło. Mam nadzieję, że pamięć o Tacie nie minie i wszyscy będziemy go zawsze tak pięknie wspominać oraz stale czerpać z jego pracy.” oraz syna Adama Sadowskiego Juniora: „... Bardzo dziękuję za zaproszenie na konferencję. W imieniu mamy Jagody, babci Ireny, siostry oraz swoim chciałbym serdecznie podziękować za pamięć oraz konferencję poświęconą mojemu Tacie. Cieszę się, że składane deklaracje o zorganizowaniu konferencji poświęconej pamięci mego ojca nie były tylko pustymi słowami, ale prawdziwymi, wiążącymi deklaracjami. Jak to mawiał mój Tata „obyś żył w ciekawych czasach” tak i przyszło nam rzeczywiście zasmakować ciekawych czasów, które funduje nam koronawirus, przez którego nie dane nam jest spotkać się na żywo, a jedynie w postaci wideokonferencji. Padło dziś wiele miłych i ciepłych słów na temat mego Taty, opowiedzieliście Państwo ciekawe historie oraz wspomnienia (niektóre dane mi było usłyszeć po raz pierwszy). Niestety tylko to już nam po nim pozostało. Przepraszam, nie pozostały nam po nim tylko wspomnienia, pozostawił też po sobie różne projekty (skończone i nie), koła naukowe i inne rzeczy, o które walczył, przy których pozostawił część siebie. Pozostało nam pamiętać o nim, przypominać o tym jaki był, co robił, pielęgnowanie oraz dalsza walka o to co zrealizował i o co walczył oraz odwiedzanie miejsca, w którym się z nim żegnaliśmy. Jeszcze raz chciałbym podziękować i prosić o pamięć.”

Pierwszej sesji głównej pt. *Instytucjonalne aspekty rozwoju obszarów wiejskich* przewodniczyli dr hab. Renata Marks-Bielska, prof. UWM oraz dr hab. Marek Wigier, prof. IERiGŻ. Pierwszą prelegentką w tym panelu była prof. dr hab. Katalin Takács z Óbuda University (Węgry). Zaprezentowała referat pt. *What kind of new solutions do we need to increase efficiency of land*

usage? – case studies from Poland and Hungary, przygotowany wraz z prof. dr. hab. Istvanem Takács. W prezentacji Pani Profesor zwróciła uwagę, iż produkcja żywności wiąże się z używaniem ograniczonego zasobu, jakim jest ziemia. Zwiększenie efektywności jej użytkowania wymaga zastosowania odpowiednich rozwiązań, w tym aktualnych rozwiązań technologicznych, tradycyjnego rolnictwa uwzględniającego lokalne potrzeby, a także kooperacji z innymi producentami rolnymi w celu sprostania wymogom globalizacji. Profesor Takács zwróciła uwagę, iż innowacyjność i kooperacja są głównym sposobem na zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego. Nadmieniła też o istotnej roli tzw. otwartych innowacji w produkcji rolnej i żywnościowej. Następnie dr hab. Krzysztof Krukowski, prof. UWM zaprezentował referat pt. *Czynniki sukcesu w zarządzaniu zmianami w organizacjach publicznych na przykładzie agencji wdrażającej politykę rolną*. Profesor zauważył, iż zarówno dostępne w literaturze badania z zakresu zarządzania zmianą w organizacjach publicznych, jak i analizy własne pozwoliły zidentyfikować szereg istotnych czynników pozwalających osiągnąć sukces w procesie zmiany. Wśród nich wymienił m.in. ustanowienie poczucia pilności (potrzeby) zmian, opracowanie planu wprowadzenia zmian, komunikacja w organizacji, posiadanie wystarczających zasobów i in. Uzyskane w badaniu wyniki, co dalej stwierdził, mogą stanowić wskazówki dla menedżerów w badanej instytucji, na jakie czynniki należy zwrócić uwagę w pierwszej kolejności. Kolejnym prelegentem w tej sesji był prof. dr hab. Andrzej Piotr Wiatrak, który wygłosił referat pt. *Zagadnienia rozwijania turystyki w strategiach rozwoju lokalnego*. Celem referatu było przybliżenie istoty i uwarunkowań przedsięwzięć turystycznych na szczeblu lokalnym poprzez strategie opracowane na tym poziomie. Profesor zaznaczył, że w strategiach rozwoju lokalnego nie wszystkie gminy i powiaty powinny uwzględniać turystykę w jednakowym stopniu. Zwrócił uwagę na fakt, że władze lokalne przygotowując strategię powinny uwzględniać różne uwarunkowania, w tym m.in. walory turystyczne, środki finansowe i pomoc instytucjonalną (w tym edukacyjno-szkoleniową) oraz popyt. Według Profesora zadaniem polityki władz lokalnych powinno być stworzenie klimatu do działalności inwestycyjnej w turystyce i ochrony walorów turystycznych. Po referacie profesora Andrzeja Wiatraka nastąpiła dyskusja, a następnie krótkie podsumowanie tej części konferencji przez Przewodniczących sesji.

Po krótkiej przerwie rozpoczęła się druga sesja panelowa, której przewodniczyli dr hab. Elżbieta Szymańska, prof. PB oraz dr hab. Marian Woźniak, prof. PRz. Sesję o tytule *Strukturalne aspekty rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich* rozpoczął dr Adam E. Szczepanowski wygłaszając referat na temat zmian w sektorze rolno-żywnościowym w Polsce i polskich regionach po akcesji do Unii Europejskiej. Pan doktor zwrócił uwagę na to, że zmiany w polskim sektorze rolno-żywnościowym wiążą się głównie z: możliwością korzystania z funduszy unijnych, przyspieszeniem rozwoju handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi i wzrostem chłonności krajowego rynku żywności, czy zmianą struktury gospodarstw rolnych. Prelegent zaakcentował, iż modernizacja i dalszy rozwój polskiego sektora żywnościowego musi uwzględniać proces integracji i globalizacji gospodarki światowej. Kontynuacją i rozwinięciem też wygłoszonych przez dr. Adama Szczepanowskiego było kolejne wystąpienie. Tematem drugiego referatu wygłoszonego przez dr hab. Iwonę Szczepaniak, prof. IERiGŻ oraz

dr. hab. Marka Wigiera, prof. IERiGŻ były czynniki sukcesu polskiego biznesu rolno-spożywczego. Prelegenci zwrócili uwagę, iż w procesie wzmacniania pozycji konkurencyjnej polskiego sektora rolno-spożywczego niebagatelną rolę odegrały: odpowiednie przekształcenia w sektorze, wsparcie finansowe z funduszy strukturalnych UE jak i WPR, czy bezpośrednie inwestycje zagraniczne. Według prelegentów ekspansji polskiego eksportu rolno-spożywczego sprzyjał otwarty dostęp do rynku wewnętrznego UE, jak i rosnący popyt na żywność ze strony rynków krajów rozwijających się i gospodarek wschodzących. W wypowiedzi swej wskazali również na kluczowe obecnie trendy, w tym handel elektroniczny, produkcja żywności ekologicznej, żywności funkcjonalnej, które mogą stać się szansą dla polskiego sektora rolno-spożywczego. Zwrócili uwagę także na negatywne skutki globalnej recesji gospodarczej związane z wywołaną przez pandemię COVID-19, które zdecydowanie mogą zagrażać dalszym sukcesom analizowanego sektora. Na zakończenie drugiej sesji plenarnej uczestnicy XXI Podlaskiego Forum Ekonomistów wysłuchali wideo-wystąpienia profesora Wojciecha Florakowskiego z University of Georgia. Prelegent wygłosił referat na temat *ASF i zmiany w produkcji wieprzowego żywca rzeźnego w Podlaskiem*. Nadmienił przy tym, że temat niniejszego referatu w zamierzeniu miał być rozwinięty w szerszym projekcie badawczym, planowanym do realizacji z profesorem Adamem Sadowskim. Główną tezą wystąpienia były zmiany w sektorze produkcji wieprzowego żywca rzeźnego w województwie podlaskim związane z obecnością wirusa ASF. Profesor zwrócił uwagę na fakt, iż walka z ASF wymaga zrozumienia, że poszkodowanymi będą nie tylko drobni producenci, lecz także gospodarstwa specjalistyczne, ubojnie, przetwórcy i ostatecznie konsumenci wieprzowiny, a także budżety gmin w wyniku potencjalnego spadku dochodów rolników. Dlatego istnieje konieczność ciągłego rozszerzania, wśród mieszkańców wsi, świadomości zagrożeń wynikających z możliwości rozprzestrzeniania się wirusa ASF. Po zakończonym wideo-wystąpieniu miała miejsce krótka dyskusja oraz podsumowanie tej części konferencji przez Przewodniczących sesji.

Trzecią sesję plenarną prowadzili prof. dr hab. Andrzej Piotr Wiatrak oraz dr hab. Artur Jacek Kożuch, prof. UPH. Tematyka pierwszego w tej sesji referatu skupiała się wokół ukazania wpływu integracji Polski z Unią Europejską na trwałość obszarów wiejskich województwa podkarpackiego. Jego autorami byli: dr hab. inż. Marian Woźniak, prof. PR oraz dr inż. Małgorzata Lechwar. Autorzy zwrócili uwagę, iż dzięki pomocy Unii Europejskiej istotnie zwiększyły się środki krajowe i unijne skierowane do rolnictwa w Polsce. Również programy pomocy UE dla regionu podkarpackiego wyraźnie przyczyniły się do rozwoju obszarów wiejskich w tym województwie, w tym m.in. do poprawy infrastruktury obszarów wiejskich, rozwoju turystyki, poprawy gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowania dziedzictwa kulturowego. Kolejnym prelegentem w tej sesji był dr Jarosław Mioduszeński z UWM. Celem przygotowanego przez niego referatu było wskazanie znaczenia dzierżawy w zagospodarowaniu gruntów rolnych Skarbu Państwa. Pan doktor zwrócił uwagę, że dzierżawa odegrała kluczową rolę w procesie przekształceń własnościowych w państwowym sektorze rolnym, zwłaszcza w jej początkowym okresie. Na zakres, formę, dynamikę zmian i strukturę zagospodarowania gruntów rolnych w procesie przekształceń własnościowych, jak stwierdził dalej, miały wpływ przyjęte rozwiązania formalnoprawne. Na zakończenie trzeciej sesji główne tezy swego referatu pt. *Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich województwa podlaskiego – wczoraj*

i dziś wygłosiła dr hab. Renata Przygodzka, prof. UwB. Pani Profesor przedstawiła zmiany, jakie zaszły w poziomie i strukturze przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w województwie podlaskim w latach 1995-2018. W tym celu wykorzystwała badania z 1995 roku opracowane na poczet własnej pracy doktorskiej. Prezentując wnioski z badań własnych skonkludowała, iż poziom przedsiębiorczości wiejskiej zależy w dużym stopniu od cech demograficznych społeczności lokalnej. Po wystąpieniu profesor Renaty Przygodzkiej zebrani uczestnicy zabrali głos w dyskusji, po czym Prowadzący tę sesję podsumowali jej przebieg.

Konferencję zamknęło podsumowanie dokonane przez Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego Oddział w Białymstoku dr hab. Ewę Gruszeuską, prof. UwB, która wyraziła wdzięczność prelegentom i uczestnikom konferencji za udział w wydarzeniu upamiętniającym osobę i dorobek dr hab. Adama Sadowskiego, prof. UwB. W szczególny sposób Pani Prezes podziękowała dr hab. Renacie Przygodzkiej, prof. UwB za ogromny wkład i zaangażowanie w organizację niniejszego przedsięwzięcia.

dr Magdalena Owczarczuk

Sekretarz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Oddział w Białymstoku

ZJAZD WYBOCZY POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU

W związku z upływającym końcem kadencji i koniecznością wyboru nowych władz Oddziału zwołano na dzień 13.03.2020r. Sprawozdawczo-Wyborczy Zjazd Oddziału. Niestety niepokojące informacje dotyczące sytuacji epidemiologicznej oraz wprowadzenie w pierwszych dniach marca 2020 ograniczeń w funkcjonowaniu uczelni sprawiły, że odwołano termin Zjazdu Oddziału. Nie odbył się również Zjazd Krajowy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego planowany na 25.05.2020 r. Toczyły i toczą się dyskusje dotyczące możliwości organizacji zjazdu w trybie zdalnym. Główną kwestią pozostaje możliwość zdalnego uczestnictwa wszystkich członków w takim zjeździe oraz zapewnienie głosowania tajnego. Do tej pory nowy termin nie został ustalony. Zgodnie z interpretacją prawną możliwe jest zawieszenie działań Stowarzyszenia w kwestiach zjazdowych do momentu zniesienia zakazu zgromadzeń (ogłoszenie zakończenia stanu epidemii). Po jego nastąpieniu na PTE leży obowiązek wyboru nowych władz (Zarządy Oddziałów i Zarządu Krajowego) w ciągu 2 miesięcy.

OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ

W roku 2020 Oddział PTE kontynuował zaangażowanie w organizację Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej PTE. Do eliminacji Okręgowych XXXIII Olimpiady przystąpiło 16 uczniów. Sukces osiągnął jeden uczestnik – Grzegorz Kiersnowski z II Liceum Ogólnokształcącego im. Księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej w Białymstoku zakwalifikował się do etapu centralnego.

Jednak na mocy rozporządzenia MEN zawody III stopnia (centralne) XXXIII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej nie odbyły się. Wszyscy uczniowie zakwalifikowani do III etapu OWE otrzymali tytuł finalisty, tym samym nie zostali wyłonieni laureaci XXXIII OWE.

Kolejna edycja XXXIV Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej pod hasłem „Ekonomia wobec kryzysów. Gospodarcze i społeczne skutki pandemii” rozpoczęła się z przesunięciem terminu wynikającym z ograniczeń w działaniu szkół średnich. I Etap (szkolny) odbył się w dniu 11.12.2020r. Do eliminacji zgłoszono 176 osób, ostatecznie test napisało 65 uczniów. Do etapu okręgowego, który odbędzie się 23.02.2021r., zakwalifikowało się 11 uczestników.

SPOTKANIA Z CYKLU **„O EKONOMII PRZY KAWIE”**

W 2019 r. Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Białymstoku rozpoczął cykl spotkań naukowych pod hasłem „O ekonomii przy kawie”. Ich tematyką są aktualne zagadnienia pojawiające się w dyskusji ekonomicznej.

W 2020 roku ze względu na ograniczenia pandemiczne odbyło się jedno takie spotkanie:

13.02.2020 – Spotkanie na temat: „Ekonomiści o perspektywach rozwoju gospodarczego Polski”.

W kolejnym roku planowana jest organizacja kolejnych spotkań. Odbędą się one w formule zdalnej, ze względu na utrzymującą się pandemię.

IV KONKURS IM. PROF. ADAMA SADOWSKIEGO NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ I MAGISTERSKĄ 2020

W 2020 r. nie udało się rozstrzygnąć ogłoszonego rok wcześniej konkursu ze względu na trudności związane z pandemią koronawirusa. Zarząd PTE Oddział Białystok podjął uchwałę o przesunięciu terminu składania prac w ramach IV Konkursu im. Prof. Adama Sadowskiego na najlepszą pracę dyplomową i magisterską na 30.09.2021 r. W związku z tym Konkurs obejmuje prace, na podstawie których studenci uzyskali w roku 2019, 2020 lub 2021 odpowiedni tytuł lub stopień zawodowy.

ODZNACZENIA

Zarząd PTE Oddział w Białymstoku na posiedzeniu w dniu 18.12.2019 roku podjął uchwałę w sprawie wystąpienia do Zarządu Krajowego z wnioskiem o nadanie Srebrnych Odznak Honorowych PTE za wkład pracy i zaangażowanie w realizację celów i zadań Towarzystwa następującym osobom:

- Filimoniuk Joanna
- Gardocka-Jałowiec Anna
- Owczarczuk Magdalena
- Piątkowski Paweł
- Siemieniuk Łukasz
- Szymańska Elżbieta
- Wyszkowski Adam

Zarząd Krajowy PTE na posiedzeniu 5.03.2020 przychylił się do Naszego wniosku i przyznał Srebrne Odznaki Honorowe powyższym osobom.

WYDAWNICTWA

W roku 2020 staraniami Oddziału wydana została monografia: Renata Przygodzka, Ewa Gruszevska, (red.), Instytucjonalne i strukturalne aspekty rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Księga poświęcona pamięci dr hab. Adama Sadowskiego, Profesora Uniwersytetu w Białymstoku, Wydawnictwo UwB, PTE, Białystok 2020. Stanowi ona wyraz hołdu złożonego Prezesowi Adamowi Sadowskiemu. Ze względu na wymogi na uczelniach dotyczące miejsc wydawania publikacji monografię tę wydaliśmy wspólnie z Wydawnictwem Uniwersytetu w Białymstoku. Publikacja jest dostępna nieodpłatnie na stronie pte.uwb.edu.pl oraz w Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku.

